

Praktikum z genetiky rostlin
JS 2006

- 1. Identifikace transgenních rostlin *Arabidopsis thaliana***
- 2. Genetické mapování mutace *lycopodioformis* *Arabidopsis thaliana***
- 3. Využití mapovacího softwaru**

1. Identifikace transgenních rostlin

Arabidopsis thaliana

**A) Selekcce na médiu s antibiotikem –
kanamycin, hygromycin**

Gen *NPT* (*neomycin phosphotransferase*)

***HPT* (*hygromycin phosphotransferase*)**

B) Polymerázová řetězová reakce

C) Southernova hybridizace

A) Postup

Materiál:

Kontrola Wassilevskaja

transformované linie – RJG, ER4, CoY5

- 1. Příprava selekčního média s antibiotikem a bez antibiotika (kanamycin)**
- 2. Sterilizace semen, metodika**
- 3. Výsev na misky**
- 4. Vyhodnocení klíčících rostlin Kan^R, Kan^S**
- 5. Vyhodnocení počtu inzertů Kan^R : Kan^S**
- 6. Přesazení rostlin Kan^R, důkaz PCR**

B) Postup PCR pro *NPT*

Polymerázová řetězová reakce

Primery pro *NPT*

5' CCCGCTCAGAAGAAGAACTCGTCA 3'

5' TGGCTGCTATTGGGCGAAGTG 3'

Program pro amplifikaci genu *NPT*

(94°C 45s, 60°C 45s, 72°C 60s) 35x

Složení reakční směsi

d H ₂ O	5,6	μl
dNTP	0,25	200 μM
5x PCR pufr	2,0	
Primer-1	0,5	
Primer-2	0,5	
Go Taq-polymeráza	0,15	0,75 U
<u>Rostlinná DNA</u>	<u>1,0</u>	
	10,0	

2. Genetické mapování mutace *lycopodioformis* *Arabidopsis thaliana*

Materiál: morfologická mutace *ly*

Populace F₂

DNA markery – SSR (Simple sequence repeats)

mikrosatelity

**– CAPS (Cleaved amplified
polymorphic sequences)**

Columbia

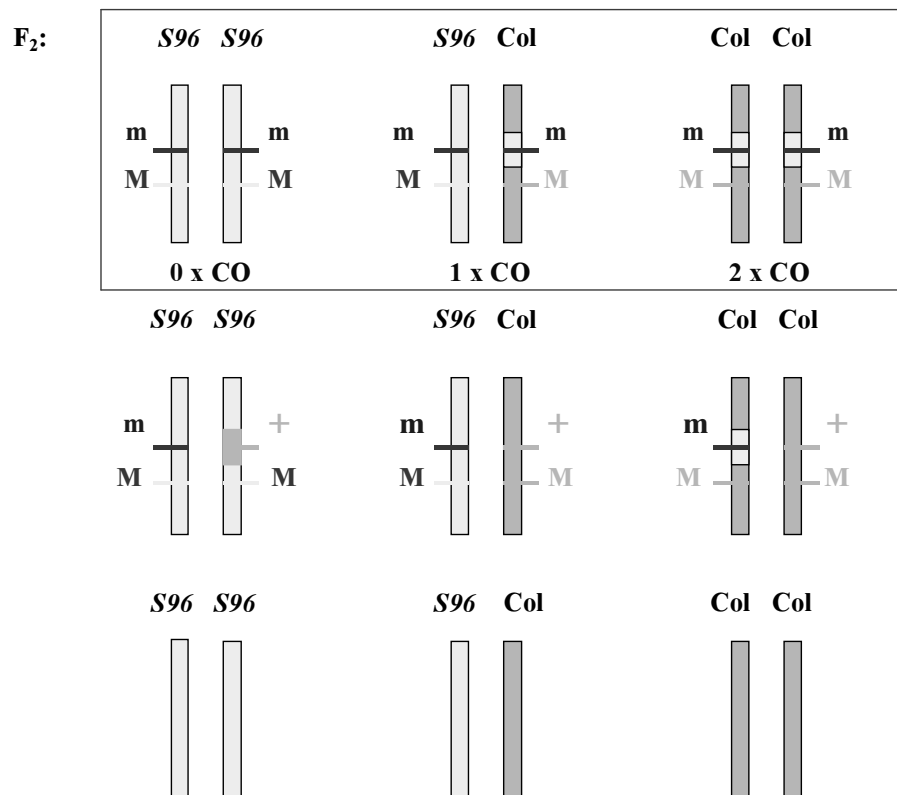
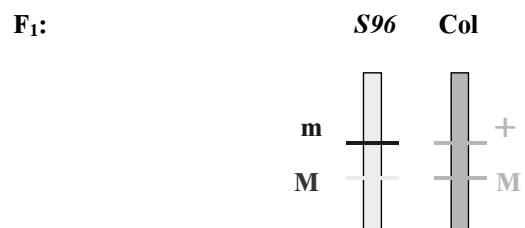
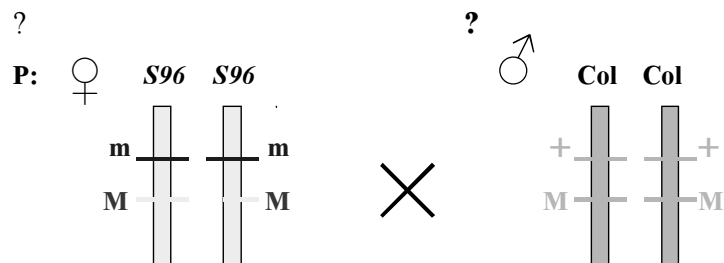

lycopodioformis

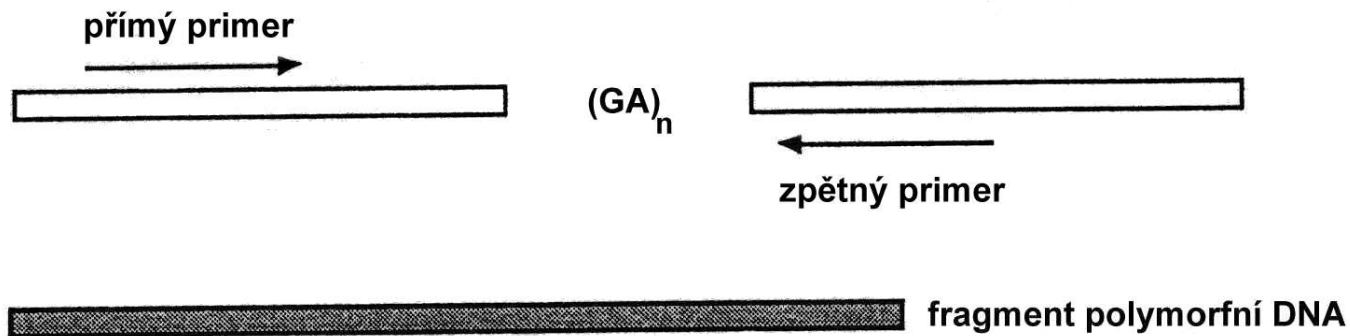
Křížení polymorfních linií pro genetické mapování

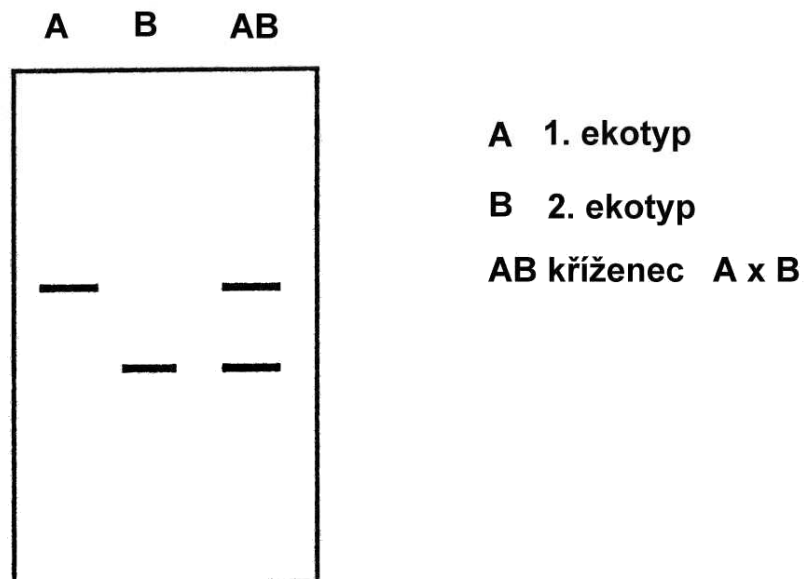
Typy DNA markerů

Schéma SSR markerů

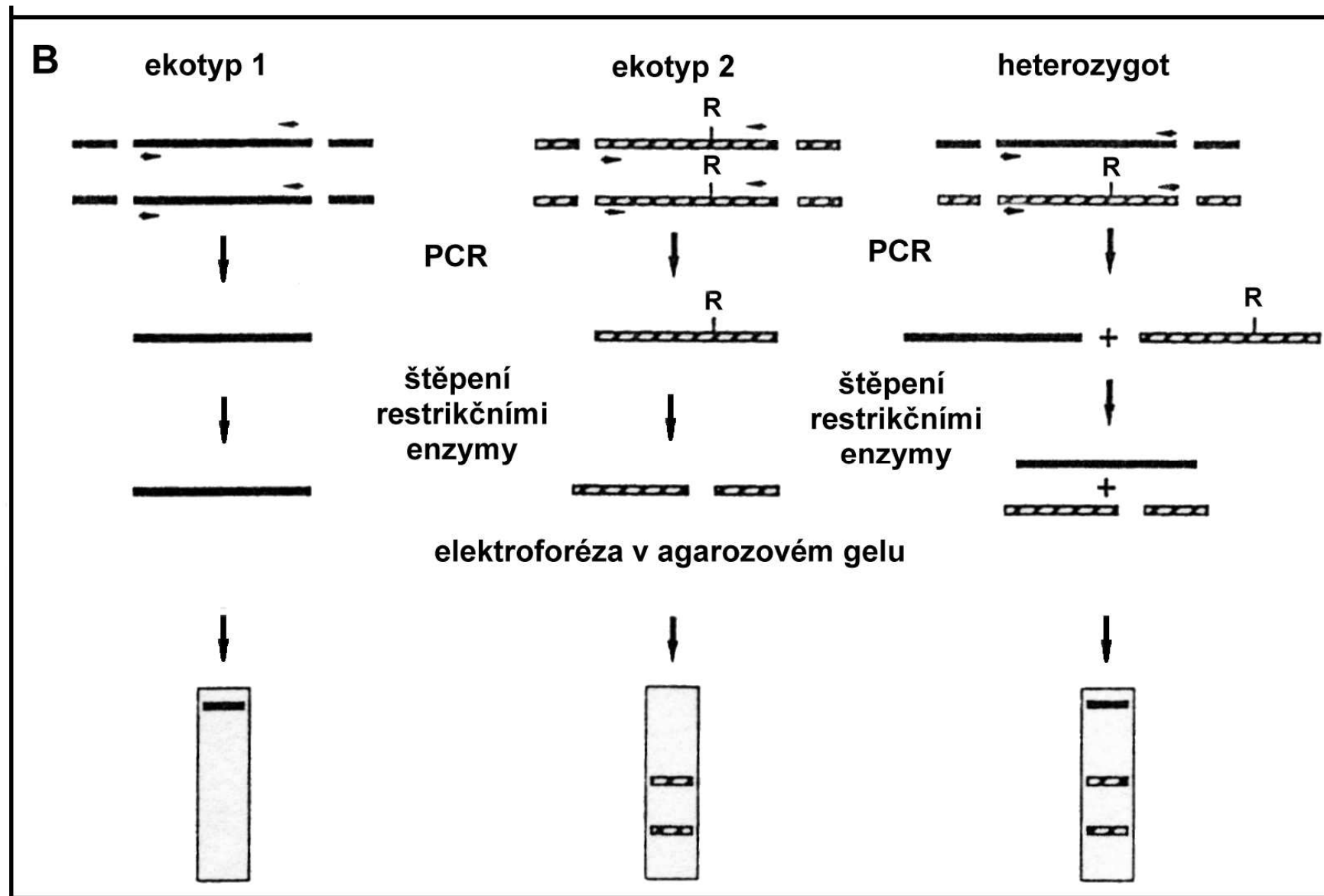
A PCR

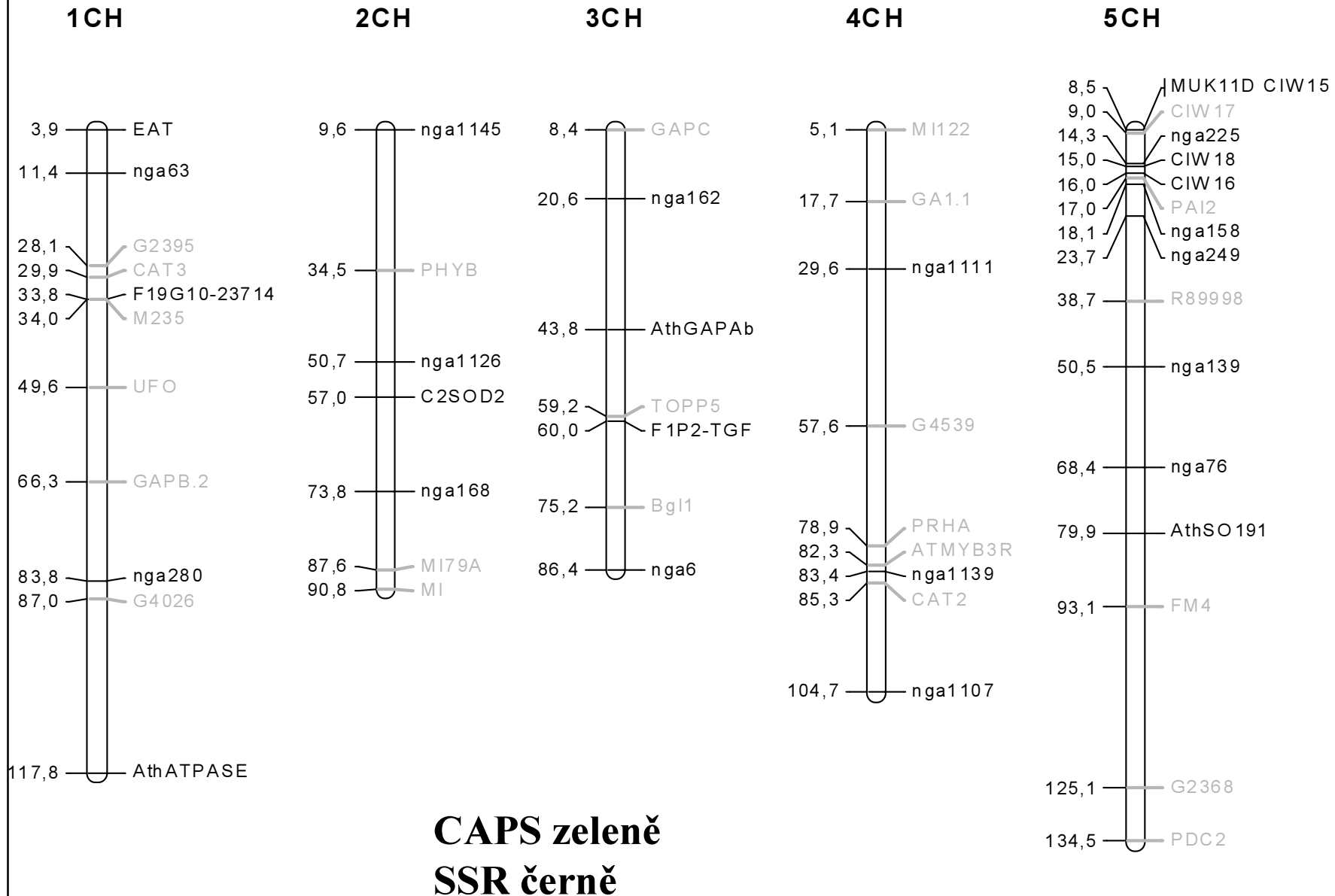
B Elektroforéza

Schéma CAPS markerů

Lokalizace používaných DNA markerů v genetické mapě *Arabidopsis thaliana*

SSR a CAPS markery použité pro mapování *ly*

5. chromozom

Název	Pozice	Typ	Polymorfismus (bp)		PCR cyklus
			Col	S96	
• CIW15	8,5 cM	SSR	177	72	2
• CIW17	9,0 cM	CAPS	2203	1228/805	14
• nga 225	13,3 cM	SSR	119	189	2
• nga 76	68,4 cM	SSR			4
• FM4	93,1 cM	CAPS	630/450	1100	12

Postup

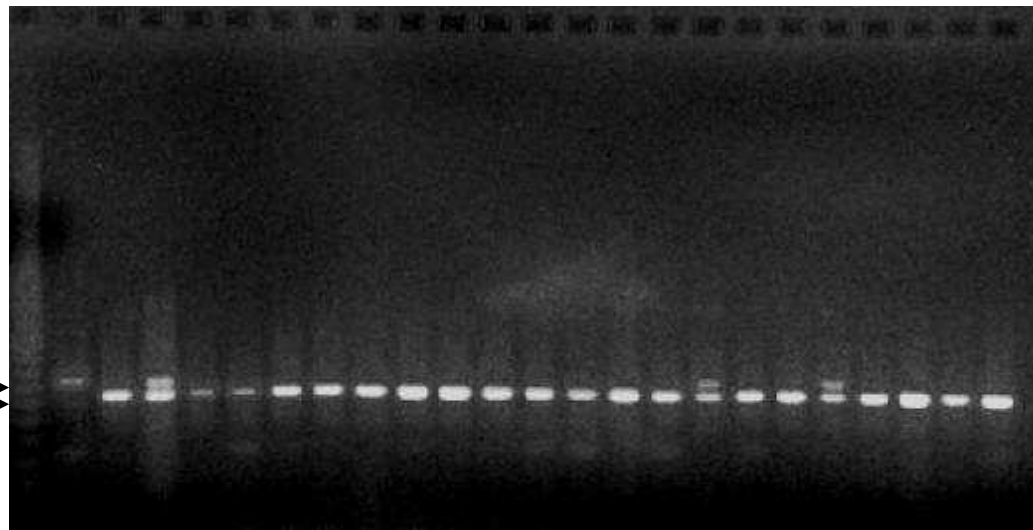
45 vzorků DNA *ly* z F₂

Kontroly: rodiče, F₁

- **Reakční směs pro SSR markery**
- **ELFO**

- **Reakční směs pro CAPS markery**
- **Štěpení enzymem AccI 37 °C 3h – CIW17**
AflII – FM4
- **ELFO**

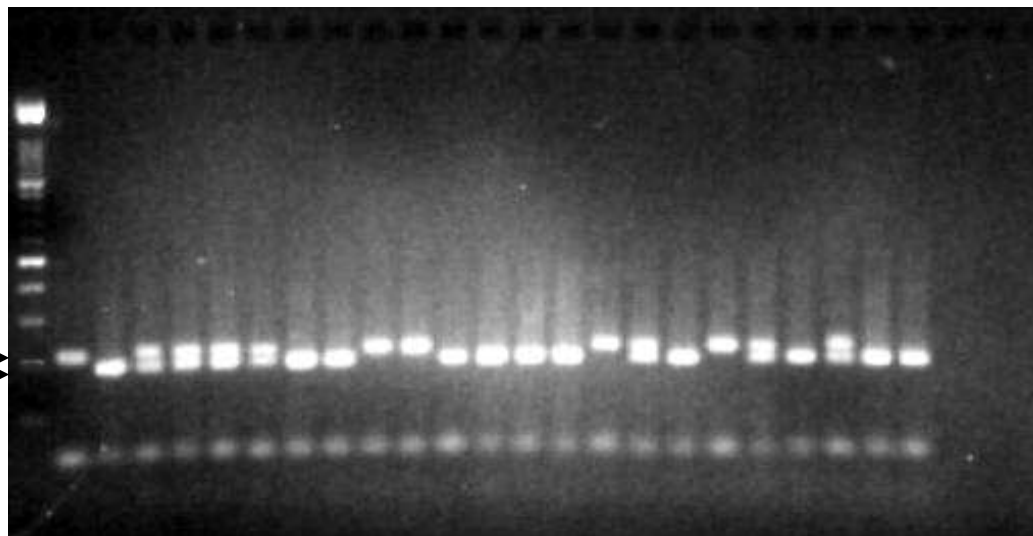
Segregující populace F2 a molekulární analýza - příklady

M C D H 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

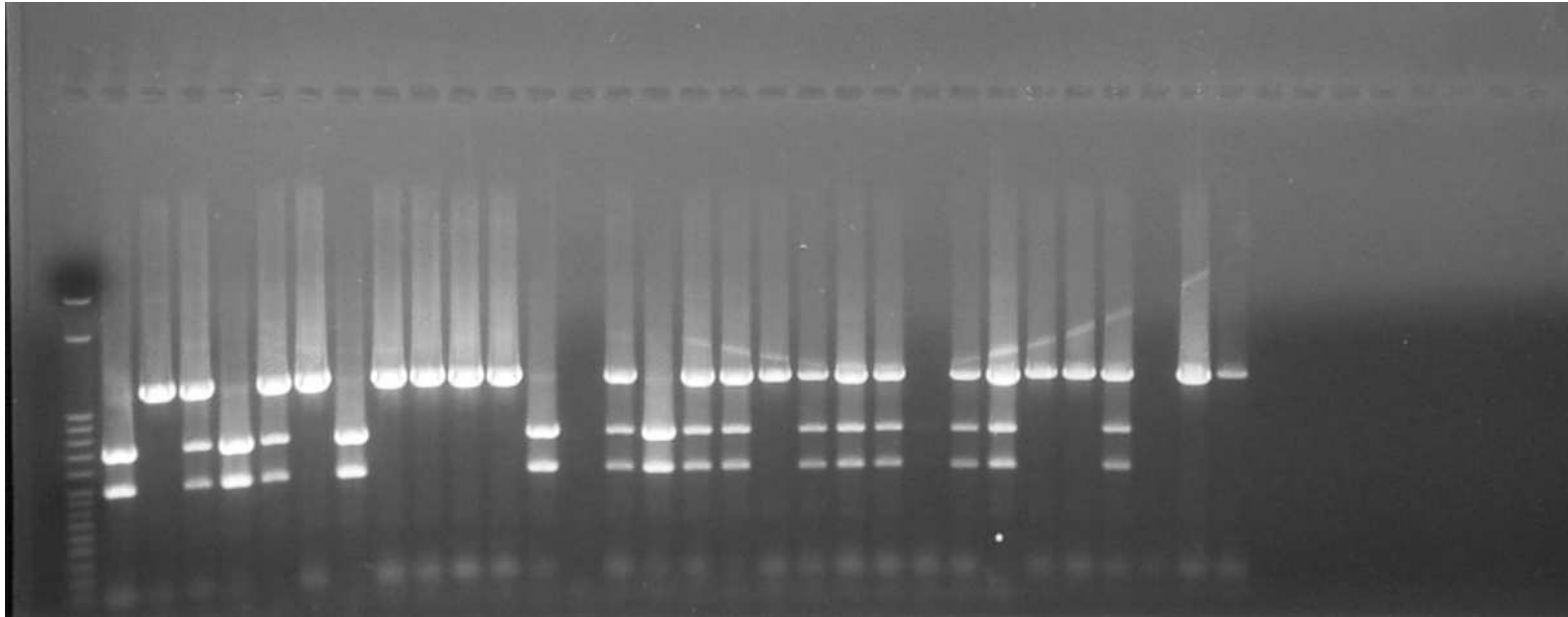
lc
nga1107

M L C H 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

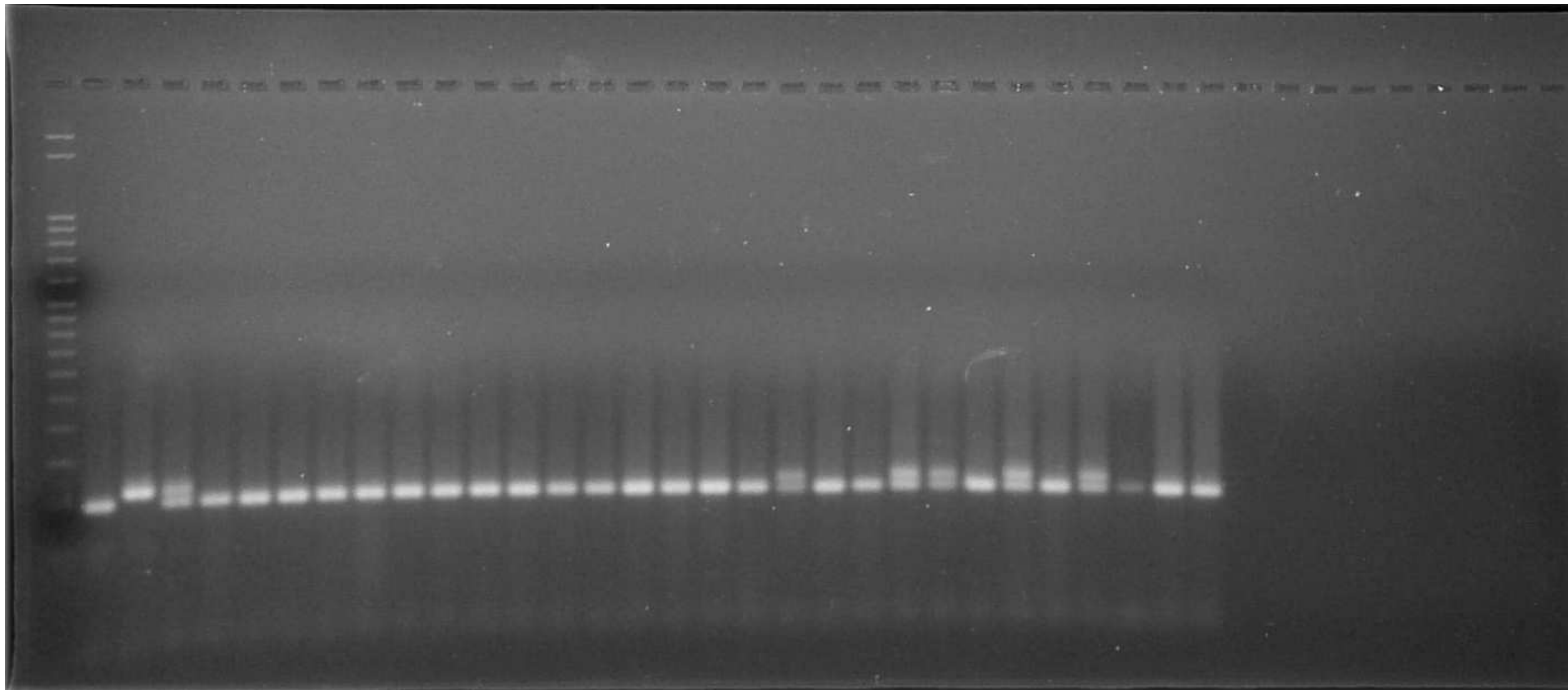

280-4-8
nga1126

GA1.1

nga162

Výpočet podílu rekombinace r :

$$(1) \quad r = \frac{\sum_i C \text{ chromozomů}}{\sum_j \text{všech chromozomů}}$$

C...rekombinovaný chromozom

Výpočet střední chyby podílu rekombinace s_r :

$$(2) \quad s_r = \sqrt{\frac{r(1-r)}{n}}$$

n...celkový počet chromozomů

***Odhad mapové vzdálenosti D dle Kosambiho mapovací funkce
(Kosambi, 1944):***

$$(3) \quad D = 25 \ln \left(\frac{100 + 2r}{100 - 2r} \right)$$

Výpočet střední chyby odhadu mapové vzdálenosti s_D :

$$(4) \quad s_D = \frac{2500}{2500 - r^2} s_r$$

Využití mapovacího softwaru MapManager

Umožňuje

- **konstrukci genetických map**
- **lokalizaci genů determinujících sledovaný znak**

Co potřebujeme

- **Segregující populaci získanou křížením 2 rostlin odchylných fenotypů**
- **Genetické markery (DNA)**
- **Hodnocení znaku u rodičovských rostlin, F1 a v segregující populaci**

Druh – ječmen *Hordeum vulgare*

Hodnocený znak - odolnost k padlí travnímu

**Původce padlí travního – *Blumeria graminis*
f.sp. *hordei* (houba)**

Populace F2

Křížení:

náchylná (S)   x   odolná (R)

***H. vulgare* cv. Tiffany x *H. vulgare* ssp. *spontaneum*
(zdroj odolnosti – divoký ječmen)**

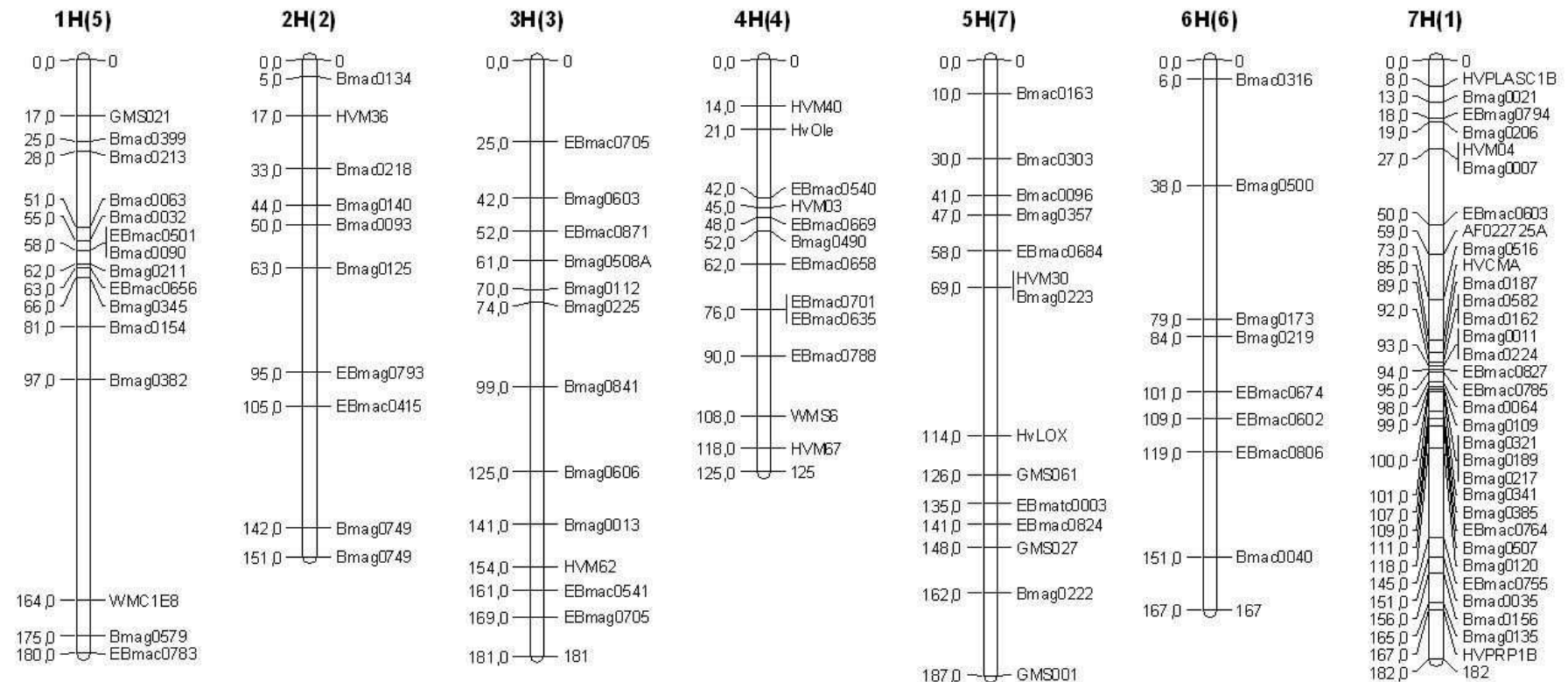
F1 → F2 (114 rostlin)

- **Rostliny rodičovské, F1 i jednotlivé rostliny F2 jsou otestovány virulentním izolátem *Bgh***
- **Stupnice hodnocení:**
  - 0, 0-1, 1, 1-2, 2, 2-3, 3, 3-4, 4**
  - 0 až 3 – rostliny odolné,**
  - 3-4 a 4 - rostliny náchylné**
- Tiffany 4**
- Zdroj odolnosti 0**
- F1 0 až 1**
- F2 viz tabulka (114 rostlin)**
- **F2 9 SSR markerů (kodominantní, polymorfní)**

Úkoly

- 1. Určit počet genů determinujících odolnost k padlí travnímu v uvedeném zdroji odolnosti ječmene, statisticky ověřit**
- 2. Určit typ dědičnosti genu/genů odolnosti**
- 3. Určit SSR markery ve vazbě (použití SW)**
- 4. Se kterými markery jsou vázány geny odolnosti (použití SW)**

Genetická mapa *Hordeum vulgare* s lokalizovanými SSR markery

Marker RGH1a je kolizován na chromozomu 1H mezi markery GMS021 a Bmac0399